

[Karen Højte Jensen]

stemning og selv udforme afstemningstemaet, men det vil alene være kommunalbestyrelsen, der skal skaffe de økonomiske midler til anlæg og kommende drift. Og i en anden sag ville halvdelen af medlemmerne i lokalafdelingen af Dansk Naturfredningsforening kunne etablere folkeafstemning, og sådan kunne jeg blive ved.

Må jeg slutte med at sige, at vi ikke mener, at det foreliggende forslag er egnet til at styrke den demokratiske beslutningsproces.

Erik Larsen (V):

Fremskridtspartiet skal nu ikke have utak for, at man rejser dette spørgsmål, og jeg vil gerne starte med at sige, at jeg bestemt synes, det er godt, vi kan diskutere, hvordan vi i højere grad kan aktivere borgerne i den demokratiske proces.

Forskellige folkevalgte organer har allerede i dag muligheder for at foretage vejledende afstemninger, i Folketinget via grundloven, i kommuner og amter i henhold til styrelsesloven, og i henhold til styrelsesloven er det ikke engang nødvendigt, at man inddrager en hel kommune eller en hel region i en eventuel folkeafstemning. Man kan i enkelte nærmere bestemte geografiske områder inden for en kommune eller en region foretage en sådan afstemning om konkrete spørgsmål. Og lad mig sige med det samme, at Venstre godt kunne ønske sig, at den mulighed, som er stadfæstet i de kommunale styrelseslove, blev anvendt i højere grad, end tilfældet er i dag.

Men vi er også af den mening, at befolkningen i høj grad ønsker, at det repræsentative demokrati udmøntes ved, at valgte træffer de nødvendige beslutninger og også ind imellem udviser det mod, der skal til, når beslutninger skal tages, som set i en sammenhæng er nødvendige, men som isoleret set kan være upopulære eller sågar uforståelige.

Fremskridtspartiets beslutningsforslag nr. B 7 er vi betænkelige ved i Venstre, fordi det efter vores opfattelse kan få som konsekvens, at der hyppigt vil kunne opstå det problem, at de valgte på grund af et helhedshensyn vil blive nødsaget til at undlade at følge resultatet af en eventuel vejledende afstemning. Erfaringerne fra vejledende afstemninger i kommuner viser, hvis vi lige ser bort fra afstemninger om skolelukninger, at stemmeprocenterne ved disse af-

stemninger er relativt lave. Og det synes jeg kan være en væsentlig svaghed i forhold til den demokratiske proces og i forhold til den vejledning, som det kommunale system gerne skulle have af en sådan vejledende afstemning.

Efter Venstres opfattelse vil gentagne afstemninger, som ikke kan følges af de valgte, betyde, at afstanden mellem de valgte og borgerne øges. Og det er jeg sikker på at ingen kan være interesseret i. Det er heller ikke hensigten med det fremsatte forslag.

Modsat er det nok sådan, at hvor det er de valgte, der lægger spørgsmål ud til afstemning, er man indstillet på i alle tilfælde at følge resultaterne af afstemningen, selv om afstemningen er vejledende, fordi afstemningstemaet her vil være lagt frem ud fra en helhedsbetragtning.

Som jeg sagde tidligere, ser Venstre gerne, at de nuværende muligheder for vejledende afstemninger i højere grad anvendes af alle instanser i vores folkestyre.

Birgitte Husmark (SF):

»Styrkelse af folkestyret, modernisering af den politiske beslutningsproces«, lyder parolen fra Fremskridtspartiet. Og hvis vi ikke straks følger Fremskridtspartiet, gør vi os skyldige i at tro, »at Folketinget er i stand til at bedømme samfundsspørgsmål mere sagligt eller kvalificeret, end befolkningen er.« Eller endnu værre: De folketingsmedlemmer, der mener, at det er en dårlig idé at sende skatte-spørgsmål, indvandrerpolitik, kriminalpolitik, socialpolitik m.m. til folkeafstemning, lider efter Fremskridtspartiets mening af politisk hovmod.

Fra SF's side skal der ikke være tvivl om, at vi ønsker at forsvare og forbedre vores politiske demokrati. Vi vil heller ikke afvise, at folkeafstemningsinstrumentet kan bruges i denne sammenhæng. Vi har forsvaret det lokales mulighed for at bevare skolerne. Vi var faktisk de eneste, der stemte for, at man skulle bevare folkeafstemningsinstrumentet for at forhindre de lokale skolelukninger.

Men netop Fremskridtspartiets argument for, at alle spørgsmål – og også dem, jeg netop nævnte – skal kunne rejses af et ganske lille mindretal, bare 5 pct., gør det alligevel beklagelig let at afvise dette forslag. For hvad er det for spørgsmål, et mindretal vil bringe frem? Ja,